

I. INFORMAȚII GENERALE DESPRE CURSUL PRACTIC

Titlul disciplinei: **Limba română**

Codul: **LA2213**

Numărul de credite: **3**

Locul de desfășurare: **Facultatea de Litere, str. Horea nr. 31**

Programarea în orar a activităților: **Programarea în orar și orele de audiență vor afișate la catedră după definitivarea orarului.**

II. INFORMAȚII DESPRE TITULARUL DE CURS PRACTIC

Numele și titlul științific: **Anamaria COLCERIU, asistent doctorand**

Informații de contact: **canamaria7@yahoo.it**

III. DESCRIEREA DISCIPLINEI

Obiective și competențe:

1. achiziționarea de cunoștințe privitoare la scrierea și pronunțarea corectă a cuvintelor limbii române;
2. dobândirea unor competențe referitoare la analiza dinamicii limbii române actuale;
3. corecta utilizare, permanenta confruntare și stabilirea unei ierarhii a surselor de documentare.

Conținut:

1. relevanța câtorva norme morfologice pentru scrierea și pronunțarea cuvintelor limbii române;
2. alte reguli de scriere și pronunțare literară;
3. scrierea derivatelor, compuselor, locuțiunilor, grupurilor de cuvinte;
4. scrierea cu literă mare; scrierea cu literă mică;
5. semnele ortografice;
6. acordul gramatical;
7. nume de profesii, nume proprii metaforice/metonimice în limba română actuală;
8. valori ale pronumelui de politețe în limba română actuală;
9. fenomene de deviație lingvistică: pleonasm, tautologie, anacolut, cacofonie;
10. alte forme de abatere de la norma lingvistică propuse pentru discuție de către studenți.

Metode de predare:

1. curs interactiv, cu trimiteri la baza teoretică indicată în bibliografie;
2. propunerea unor eșantioane textuale – punct de pornire pentru discutarea problemelor lingvistice aferente temei fiecărei întâlniri;
3. verificarea punctuală a cercetării efectuate de studenți;
4. utilizarea de materiale fotocopyate.

IV. BIBLIOGRAFIA OBLIGATORIE

1. *DEX Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998;
2. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2005;
3. Gruică, Gligor, *Gramatica normativă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1998;
4. Idem, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006;
5. Neamțu, G. G., *Teoria și practica analizei gramaticale*, Ed. Excelsior, Cluj-Napoca, 1999;
6. *** *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, coord. Gabriela Pană Dindelegan, Ed. Universității din București, vol. I: 2002, vol. II: 2003.

V. MATERIALE FOLOSITE ÎN CADRUL PROCESULUI EDUCAȚIONAL SPECIFIC DISCIPLINEI

1. fotocopii cu fragmentele de texte propuse pentru analiză;
2. fișe de lectură;
3. dicționare și îndreptare lingvistice.

VI. PLANIFICAREA / CALENDARUL ÎNTÂLNIRILOR ȘI A / AL VERIFICĂRILOR / EXAMINĂRILOR INTERMEDIARE

Curs practic 1

Tematică: Anunțarea tematicii cursului și a bibliografiei. Dimensiuni organizatorice. Scurtă dezbaterie introductivă: limba română între normă și uz; modalități de consultare a surselor.

Obiective:

1. înțelegerea conținutului disciplinei, a îndatoririlor studenților pe parcursul semestrului;
2. buna organizare a activității semestriale.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. gramatică normativă;
2. uz lingvistic;
3. normă lingvistică;
4. dinamica limbii române actuale.

Bibliografie:

1. *DEX Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998;
2. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2005;
3. Gruică, Gligor, *Gramatica normativă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1998;
4. Idem, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006;
5. *** *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, coord. Gabriela Pană Dindelegan, Ed. Universității din București, vol. I: 2002, vol. II: 2003.

Curs practic 2

Tematică: Norme morfologice în scrierea corectă a limbii române. (1) Adjectivul, adverbul, locuțiunile adverbiale.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte de scriere a formelor morfologice adjectivale și adverbiale;
2. dobândirea unor competențe de analiză și sinteză a formelor gramaticale puse în discuție;
3. înțelegerea mecanismului de funcționare a dinamicii limbii române actuale;
4. însușirea terminologiei specifice disciplinei.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. adjectiv;
2. articularea adjectivelor;
3. abateri de la normă;
4. adverb, locuțiuni adverbiale;
5. construcții pleonastice.

Bibliografie:

1. *DEX Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998;
2. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2005;
3. Gruică, Gligor, *Gramatica normativă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1998;
4. Idem, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006.

Curs practic 3

Tematică: Norme morfologice în scrierea corectă a limbii române. (2) Articolul, numeralul, pronumele și adjectivul pronominal.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte de scriere în cazul articolelor, numeralelor și pronumelor;
2. dobândirea unor competențe de analiză a formelor gramaticale puse în discuție;
3. însușirea terminologiei specifice disciplinei;
4. dobândirea capacității de a detecta cauzele care au dus la apariția formelor lingvistice eronate.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. articol;
2. numeral;
3. pronume;
4. acord;
5. neologisme.

Bibliografie:

1. *DEX Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998;
2. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2005;
3. Gruică, Gligor, *Gramatica normativă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1998;
4. Idem, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006.

Curs practic 4

Tematică: Norme morfologice în scrierea corectă a limbii române. (3) Substantivul: variații de număr și gen, grafia neologismelor substantivale. Verbul: particularități ale diferitelor conjugări, forme redundante, forme ale verbelor impersonale.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte de scriere referitoare la substantiv și la verb;
2. dobândirea unor competențe de analiză a formelor gramaticale puse în discuție;
3. însușirea terminologiei specifice disciplinei;
4. dobândirea capacității de a detecta cauzele care au dus la apariția formelor lingvistice eronate;
5. înțelegerea mecanismului de funcționare a dinamicii limbii române actuale.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. substantiv;
2. verb;
3. gen gramatical;
4. număr;
5. neologisme substantivale;
6. conjugări.

Bibliografie:

1. *DEX Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998;
2. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2005;
3. Gruică, Gligor, *Gramatica normativă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1998;
4. Idem, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006.

Curs practic 5

Tematică: Reguli de scriere și pronunțare literară. (1) Vocale și semivocale, consoane, litere duble, accentul tonic, accentul grafic, scrierea derivatelor, scrierea adjectivelor adverbilor, conjuncțiilor, interjecțiilor, numeralelor, prepozițiilor, pronomelor compuse.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte de scriere a cuvintelor compuse;
2. însușirea normelor corecte de pronunțare literară: vocale, semivocale, consoane, accent grafic, accent tonic;
3. dobândirea capacității de a detecta cauzele care au dus la apariția formelor lingvistice eronate.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. vocale, semivocale, consoane;
2. accent grafic, accent tonic;
3. adjective compuse;
4. adverbe compuse;
5. conjuncții, interjecții, prepoziții compuse;

6. numerale, pronume compuse.

Bibliografie:

1. *DEX Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998;
2. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2005;
3. Avram, Mioara, *Gramatica pentru toți*, Ed. Academiei Române, București, 1997;
4. Idem, *Ortografie pentru toți*, Ed. Academiei Române, București, 1990.

Curs practic 6

Tematică: Reguli de scriere și pronunțare literară. (2) Scrierea substantivelor compuse, scrierea locuțiunilor, scrierea grupurilor de cuvinte.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte de scriere a substantivelor compuse, a locuțiunilor, a grupurilor de cuvinte;
2. însușirea terminologiei specifice disciplinei;
3. dobândirea capacității de a detecta cauzele care au dus la apariția formelor lingvistice eronate.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. substantive compuse;
2. locuțiuni;
3. grupuri de cuvinte;
4. valori stilistice.

Bibliografie:

1. *DEX Dicționarul explicativ al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 1998;
2. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Univers Enciclopedic, București, 2005;
3. Avram, Mioara, *Gramatica pentru toți*, Ed. Academiei Române, București, 1997;
4. Idem, *Ortografie pentru toți*, Ed. Academiei Române, București, 1990.

Curs practic 7

Tematică: Reguli de scriere și pronunțare literară. (3) Scrierea cu literă mare. Scrierea cu literă mică.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte de scriere cu literă mare/mică;
2. însușirea terminologiei specifice.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. scriere cu litere mari;
2. scriere cu litere mici;
3. influențe contextuale.

Bibliografie:

1. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Univers Enciclopedic, București, 2005;
2. Avram, Mioara, *Ortografie pentru toți*, Ed. Academiei Române, București, 1990.

Curs practic 8

Tematică: Utilizarea corectă a semnelor de ortografie și de punctuație: cratima, apostroful, blancul, bara oblică, punctul, linia de pauză etc. Test ortografic.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte de utilizare a semnelor de ortografie și de punctuație;
2. însușirea terminologiei specifice disciplinei.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. cratimă;
2. apostrof;
3. blanc;

4. bară oblică;
5. linie de pauză;
6. punct.

Bibliografie:

1. *DOOM Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*, Ed. Univers Enciclopedic, București, 2005;
2. Avram, Mioara, *Ortografie pentru toți*, Ed. Academiei Române, București, 1990.

Curs practic 9

Tematică: Acordul gramatical. (1) Acordul substantivelor colective, al numelor proprii (toponime și antroponime), al pronumelor nehotărâte, al pronumelor și al adjectivelor interogative.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte referitoare la acordul gramatical al părților de vorbire enumerate în cadrul tematicii;
2. achiziționarea unor competențe de analiză a formelor gramaticale puse în discuție;
3. dobândirea capacității de a detecta cauzele care au dus la apariția formelor lingvistice eronate.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. acord gramatical;
2. acord după înțeles;
3. accent sintactic;
4. acordul toponimelor/antroponimelor;
5. acordul pronumelor.

Bibliografie:

1. Gruică, Gligor, *Gramatica normativă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1998.

Curs practic 10

Tematică: Acordul gramatical. (2) Acordul subiectului multiplu; false subiecte multiple; acordul articolului genitival / demonstrativ; acordul adjectivelor și al pronumelor.

Obiective:

1. însușirea normelor corecte de scriere referitoare la acordul gramatical al părților de vorbire enumerate în cadrul tematicii;
2. achiziționarea unor competențe de analiză a formelor gramaticale puse în discuție;
3. dobândirea capacității de a detecta cauzele care au dus la apariția formelor lingvistice eronate.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. subiect multiplu;
2. acordul articolului genitival, demonstrativ;
3. acordul adjectivelor;
4. acordul pronumelor.

Bibliografie:

1. Gruică, Gligor, *Gramatica normativă*, Ed. Dacia, Cluj-Napoca, 1998.

Curs practic 11

Tematică: Nume de profesii. Exprimarea genului și a numărului: rațiuni psiho- și socio-lingvistice. Poziția numelui și a prenumelui: contexte lingvistice.

Obiective:

1. dobândirea unor competențe de analiză și sinteză a formelor puse în discuție;
2. însușirea terminologiei specifice;
3. înțelegerea mecanismului de funcționare a dinamicii limbii române actuale în cazul numelor de profesii.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. gen gramatical;
2. terminații specifice;

3. nume și prenume;
4. rațiuni psiho-lingvistice;
5. rațiuni socio-lingvistice.

Bibliografie:

1. Gruică, Gligor, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006;
2. *** *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, coord. Gabriela Pană Dindelegan, Ed. Universității din București, vol. I: 2002, vol. II: 2003.

Curs practic 12

Tematică: Valori ale pronumelui de politețe: nivel de limbă și varietăți contextuale. Scurtă istorie a pronumelui *dânsul*.

Obiective:

1. achiziționarea terminologiei specifice;
2. înțelegerea mecanismului de funcționare a dinamicii limbii române actuale în privința utilizării formelor pronumelui de politețe.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. pronume de politețe;
2. context;
3. nivel de limbă;
4. dinamica formelor.

Bibliografie:

1. Gruică, Gligor, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006;
2. *** *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, coord. Gabriela Pană Dindelegan, Ed. Universității din București, vol. I: 2002, vol. II: 2003.

Curs 13

Tematică: Forme de devianță lingvistică: pleonasm, cacofonie, anacolut

Obiective:

1. dobândirea unor competențe de detectare a formelor deviante de la norma lingvistică;
2. dobândirea capacității de a identifica cauzele care au dus la apariția formelor lingvistice eronate;
3. însușirea terminologiei specifice disciplinei.

Concepte, cuvinte-cheie:

1. pleonasm;
2. cacofonie;
3. anacolut;
4. devianță lingvistică.

Bibliografie:

1. Gruică, Gligor, *Moda lingvistică 2007. Norma, uzul și abuzul*, Ed. Paralela 45, Pitești, 2006;
2. Hristea, Theodor, *Limba română. Teste rezolvate, texte analizate și glosar de neologisme*, Ed. Petrion, București, 1998;
3. *** *Aspecte ale dinamicii limbii române actuale*, coord. Gabriela Pană Dindelegan, Editura Universității din București, vol. I: 2002, vol. II: 2003.

Curs 14

Verificare semestrială.

VII. MODUL DE EVALUARE

1. Studenții vor fi evaluați în cadrul unei verificări finale.
2. La aceasta se adaugă prezentarea, în timpul semestrului, a unor texte/eșantioane de texte jurnalistice analizate din punctul de vedere al corectitudinii limbii (pornind de la temele discutate în cadrul cursului), precum și activitatea pe parcursul semestrului. Ultimele două componente vor reprezenta 20% din nota finală.

3. Prezența la cursuri nu are o relevanță în sine pentru stabilirea punctajului final.

VIII. DETALII ORGANIZATORICE, GESTIONAREA SITUAȚIILOR EXCEPȚIONALE

1. În cazul absențelor motivate, studentul trebuie să își asume recuperarea cursurilor.
2. Regulamentul prevede obligativitatea prezenței la cursurile practice în proporție de 90%. Prezența la aceste activități este cuantificată de fiecare profesor titular de curs practic.
3. Profesorul va trebui să explice la prima oră care sunt așteptările sale pe parcursul semestrului și calendarul activităților legate de disciplina predată.
4. Pentru fiecare disciplină se propun două date de examen.
5. caz, sancțiuni începând cu eliminarea din examen și nepromovarea acestuia (se acordă nota 1) și terminând cu exmatricularea.
6. Orice contestare a notei obținute va trebui însoțită de o cerere din partea studentului pentru reevaluarea lucrării. Rezultatul acestei reevaluări se va face în decurs de 2 zile de la data contestației.
7. La orice formă de verificare a cunoștințelor, studenții vor fi legitimați înainte sau în timpul desfășurării probei. Prezentarea unui act de identitate la orice formă de examinare este obligatorie.

IX. BIBLIOGRAFIA SUPLIMENTARĂ SAU RECOMANDATĂ CA LECTURĂ OPȚIONALĂ

1. Avram, Mioara, *Gramatica pentru toți*, Ed. Academiei Române, București, 1997;
2. Idem, *Ortografie pentru toți*, Ed. Academiei Române, București, 1990;
3. Guțu Romalo, Valeria, *Corectitudine și greșală, limba română de azi*, Ed. Humanitas Educațional, București, 2000;
4. Hristea, Theodor, *Limba română. Teste rezolvate, texte analizate și glosar de neologisme*, Ed. Petricion, București, 1998;
5. Pană-Dindelegan, Gabriela, *Elemente de gramatică. Dificultăți, controverse, noi interpretări*, Ed. Humanitas Internațional, București, 2003;
6. *** *Gramatica Academiei*, Ed. Academiei, București, 1963.

Semnătura titularului de curs practic

Asist. drd. Anamaria Colceriu

Semnătura șefului de catedră

Conf. dr. Izabella Badiu

Semnătura decanului

Prof. dr. Corin Braga

Ștampila facultății